



ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ՝
ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ
ՆԱԽԱՐԱՐ
Է. ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

«06» 07 2019թ.

ՊԵՏԱԿԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ
ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ

ԲՓ 000053

Ձեռնարկողը՝

«ԴԱՆՍԱՌ» ՍՊԸ

Շիրակի մարզ, Ստոնաղբյուր համայնք

Գործունեությունը՝

Գյուլիբուլախի տուֆերի հանքավայրի արդյունահանման
շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության
գնահատման հաշվեկշիռություն

Շիրակի մարզ

«Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության
փորձաքննական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի
տնօրենի պաշտոնակատար՝



Ա. Դոնոյան

ՊԵՏԱԿԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ

թիվ ԲՓ 000053

« 06 » 07 2019թ.

Գյուլիբուլախի տուֆերի հանքավայրի արդյունահանման շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման հաշվետվություն

Պատվիրատու՝	<<Դանսառ>> ՍՊԸ
Ներկայացված նյութեր՝	Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման հաշվետվություն և կից փաստաթղթեր
Գործունեության կատեգորիա՝	«Ա»
Տեղադրման վայրը՝	Շիրակի մարզի Ամասիա համայնք

Գյուլիբուլախի տուֆերի հանքավայրը գտնվում է Շիրակի մարզի Ամասիա համայնքի Բյուրակն բնակավայրի վարչական տարածքում:

Հանքավայրը շահագործվել է 1963թ-ից.: Մնացորդային պաշարները հանքավայրում կազմում են 1354,2հազ.խմ: Բացահանքի տարածքը կազմում է 1.1հա: Նախկինում շահագործված է եղել նախագծվող բացահանքի արևմտյան մասը շուրջ 0.2հա:

Բացահանքի կոորդինատներն են ARM WGS-84 համակարգով՝

X=4528707 Y=8393760

X=4528763 Y=8393612

X=4528857 Y=8393704

X=4528815 Y=8393744

X=4528815 Y=8393744

Բացահանքին ամենամոտ գյուղը Կապան է, որը գտնվում է 2.1կմ հեռավորության վրա:

Հանքավայրի պաշարները հաստատվել են ԽՍՀՄ ՊՊՀ-ի 24.03.1972թ. թիվ 6504 արձանագրությամբ ըստ կարգերի հետևյալ քանակությամբ՝ A-213հազ.խմ, B-358հազ.խմ, C₁ - 1097 հազ.խմ, A + B +C₁ - 1668 հազ.խմ:

Տուֆի պաշարները հաստատված են որպես հումք երեսապատման և պատքարի արտադրության համար (ԳՈՍՍ-9479-69, ԳՈՍՍ-9480-69, ԳՈՍՍ-4001-66 և ՏՊ-100-62): Բլոկների ելքը հաստատված է 41%:

Գյուլիբուլախի տուֆերի հանքավայրի շահագործման բարենպաստ լեռնատեխնիկական պայմանները կանխորոշում են տուֆերի հաստաշերտի մշակումը բաց լեռնային աշխատանքներով:

Նախագծված բացահանքը վերջնական դիրքում կունենա հետևյալ չափերով՝

- ամենամեծ երկարությունը - 157մ,
- ամենամեծ լայնությունը - 130մ,
- ամենամեծ խորությունը - 8.0մ,
- օգտակար հաստաշերտի միջին հզորությունը - 4.4մ /3.2-6.0մ/,
- օգտակար հանածոյի մարվող պաշարների ծավալը - 48400խմ
- օգտակար հանածոյի արդյունաբերական պաշարների ծավալը - 45980խմ,



- մակաբացման ապարների ընդհանուր ծավալը – 6710խմ, այդ թվում հողաբուսական շերտ 3630խմ, փուշտա 3080խմ,

- բացահանքային դաշտի օտարման տարածքը – 1.1հա:

Հանքարդյունահանման աշխատանքների ժամանակ բացահանքի նախագծային կորուստներն են՝ ըստ օգտակար հաստաշերտի լեռնաերկրաբանական և լեռնատեխնիկական պայմանների՝ 2420խմ կամ 5.0%, շահագործական կորուստներ և հանքանյութի տեղափոխման ժամանակ տեղի ունեցող կորուստներ՝ 0.2%:

Բացահանքի ծառայման ժամկետը կազմում է 24 տարի:

Բացահանքը շահագործման հանձնելու համար անհրաժեշտ է կատարել հետևյալ լեռնակապիտալ աշխատանքները՝

- հանքավայրի հարավ-արևմտյան մասից մոտեցող գրունտային ճանապարհից արտաքին թեք խրամի կառուցում 60մ երկարությամբ և 840խմ ծավալով,

- աշխատանքների նախնական ճակատի պատրաստում 975խմ ծավալով,

- աշխատանքային հրապարակի կառուցում – 350խմ:

Բացահանքի դաշտի բացումը կատարվելու է հանքադաշտի հարավ-արևմտյան մասից մեկ թեք խրամի միջոցով, որը հնարավորություն է տալիս հանքաշերտը մշակել միանվագ ամբողջ հզորությամբ, որից հետո կատարվելու է հորիզոնական կտրող կիսախրամի անցում:

Հանքավայրի մշակման համար ընտրվում է ընդլայնական, միակողմանի համատարած մշակման համակարգ, մակաբացման ապարների ներքին լցակույտի ձևավորմամբ:

Մշակման համակարգի պարամետրերն են՝

- հանույթային աստիճանի բարձրությունը – մինչև 6,0մ,
- ենթաստիճանի բարձրությունը – մինչև 3.0մ,
- աստիճանի թեքության անկյունը – 90°,
- աշխատանքային հրապարակի լայնությունը – 15-20.0մ:

Նախատեսվում է միաքարերի արդյունահանման աշխատանքները կատարել կտրիչաշղթայավոր քարհատ մեքենայի և հորատասեպային հիդրավլիկ ճեղքման լեռնային կոմպլեքսի միջոցով՝ հորատասեպային եղանակով:

Բացահանքի ջրամատակարարումը կատարվելու է արդյունաբերական հրապարակը խմելու ջրով ապահովելու, ինչպես նաև աշխատանքային հրապարակները, լցակույտերը և ավտոճանապարհները փոշենստեցման նպատակով ջրելու համար:

Խմելու ջուր բերվելու է կցովի ջրի ցիստեռնով, իսկ տեխնիկական ջուրը ջրցան ավտոմեքենայով:

Լցակույտ առաջացնող ապարները 33838խմ ընդհանուր ծավալով ներկայացված են մակաբացման ապարներով 6710խմ /այդ թվում՝ ժամանակակից առաջացումներ – 3630խմ, ճաքճքված տուֆ – 3080խմ/ և 27128խմ արտադրական թափոններով:

Բացահանքի շահագործման սկզբից լցակույտ առաջացնող ապարները բուլդոզերով մշակվելու և տեղափոխվելու են մինչև 15-20մ հեռավորության վրա՝ ներքին լցակույտ և պահպանվելու են: Ներքին լցակույտի բարձրությունը կազմելու է 3.1մ :

Վերակուլտիվացվող մակերեսը կազմելու է 1.1հա, որի իրականացման համար նախատեսված է 698.13 հազ. դրամ :

Համաձայն հանքավայրի ջրաերկրաբանական պայմանների՝ ստորգետնյա ջրերը հանքավայրի տարածքում բացակայում են:

Բացահանքի տարածքը թափվող հորդ անձրևային ջրերի մի մասը ներծծվում են բացահանքի հատակի ապարների ծակոտիների և ճեղքերի միջով, իսկ մյուս մասը հեռանում է ինքնահոս կերպով:

Հանքավայրի հարակից տարածքներում բնության հատուկ պահպանվող տարածքներ չկան:



Բացահանքի տարածքում ՀՀ Կարմիր գրքում գրանցված բուսական և կենդանական տեսակներ չեն արձանագրվել, հանքավայրի տարածքում պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձաններ գրանցված չեն:

Ըստ նախագծային փաստաթղթերի նախատեսված են շրջակա միջավայրի պահպանությանն ուղղված միջոցառումներ:

Տեղամասի շահագործման ընթացքում իրականացվելու է շրջակա միջավայրի վրա բացասական ազդեցության կանխարգելմանն ու մեղմացմանն ուղղված հետևյալ մշտադիտարկումներ.

- մթնոլորտային օդ կատարվող աղտոտող նյութերի արտանետումների որակական և քանակական պարամետրերի պարբերական չափումներ՝ եռամսյակային հաճախականությամբ,

- լեռնատրանսպորտային սարքավորումների աշխատանքային վիճակի՝ մասնավորապես չեզոքացուցիչ սարքավորումների սարքին վիճակի պարբերական մշտադիտարկումներ՝ տարին երկու անգամ հաճախականությամբ,

- օգտագործված մեքենայական յուղերով ու քսայուղերով հողերի հնարավոր աղտոտումից խուսափելու նպատակով հողերի աղտոտվածության մշտադիտարկումներ՝ տարին երկու անգամ հաճախականությամբ:

Ջրային ավազանի աղտոտում տեղի չի ունենա, քանի որ տարածքում գրունտային ջրերը բացակայում են, իսկ լեռնային աշխատանքների տեխնոլոգիայով արտահոսքեր չեն կանխատեսվում:

Օրենսդրությամբ սահմանված կարգով Շիրակի մարզի Ամասիա համայնքի Բյուրակն բնակավայրում իրականացվել են հանրային քննարկումներ, որոնց ընթացքում տեղական ինքնակառավարման մարմինները և հասարակայնությունը հավանություն են տվել նախագծի իրականացմանը: Փորձաքննական գործընթացին մասնակցել են շրջակա միջավայրի նախարարության ստորաբաժանումները: Փորձաքննական գործընթացում կատարվել են ՇՄԱԳ հաշվետվության լրամշակումներ և հաշվի են առնվել ներկայացված առաջարկություններն ու դիտողությունները: Առկա է «Տեխնիկական անվտանգության ազգային կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի դրական փորձաքննական եզրակացությունը:

Փորձաքննական պահանջներ

1. Հանքարդյունահանման աշխատանքների իրականացման ընթացքում անհրաժեշտ է պարբերաբար իրականացնել շրջակա միջավայրի բաղադրիչների մոնիթորինգ և արդյունքները ՀՀ կառավարության 22.02.2018թ.-ի N191-Ն որոշմամբ սահմանված ժամկետներում և ձևաչափով՝ ներկայացնել շրջակա միջավայրի նախարարություն:

2. Առաջացած թափոնների հեռացումն (շինաղբի, կենցաղային աղբի) անհրաժեշտ է իրականացնել ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

«Դանսառ» ՍՊԸ-ի կողմից ներկայացված Գյուլիբուլախի տուֆերի հանքավայրի արդյունահանման աշխատանքների շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման հաշվետվության վերաբերյալ տրվում է դրական եզրակացություն, վերը նշված փորձաքննական պահանջների պարտադիր կատարման պայմանով:

Գլխ. մասնագետ



Զ. Զուռնայան